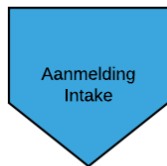

Het charter van de goede praktijken Begeleid Werken

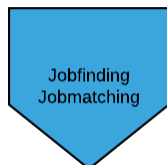
1. Begeleid Werken volgt de principes van 'Supported Employment': de werking moet conform deze principes zijn

1. **Aanmelding/Intake:** de jobcoach zoekt samen met de cliënt naar werkactiviteiten die de cliënt graag wil verrichten.

2. **Assessment:** op basis van de interesses en mogelijkheden wordt het individuele traject van de cliënt opgemaakt en wordt bepaald hoe de individuele begeleiding zal gebeuren. Daartoe worden een individueel dossier en een afsprakennota opgesteld.

3. **Jobfinding/jobmatching:** de jobcoach gaat op zoek naar een geschikte werkpost en zorgt voor een vlotte introductie van de cliënt.

4. **Jobcoaching:** de jobcoach staat in voor de opleiding en de begeleiding op de werkvloer.

5. **Blijvende opvolging:** Gedurende de hele arbeidsperiode zorgt de dienst Begeleid Werken voor een structurele opvolging, eerst intensief, daarna met meer afstand.

2. De jobcoach en de werkpost zoeken naar een geschikt takenpakket
3. De jobcoach en de werkpost garanderen dat de begeleidwerker in goede hygiënische en veilige omstandigheden de activiteiten kan uitoefenen, net zoals de andere (betaalde) werknemers van de werkpost.
4. Het wettelijk kader moet verwezenlijkt en verifieerbaar zijn:
 - a. De dienst en de overeenkomsten moeten conform de wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2011, aangepast op 08 september 2017, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 13 oktober 2017
 - Overeenkomst tussen de voorziening en de werkpost
 - Overeenkomst tussen de voorziening en de gebruiker
 - Overeenkomst tussen de voorziening, de werkpost en de gebruiker
 - De voorziening sluit de nodige verzekeringen af
 - Lichamelijke ongevallen inclusief de verplaatsing naar en van de werkpost
 - Burgerlijke aansprakelijkheid
 - De voorziening bespreekt de risico's met de werkpost en de eventuele noodzaak aan bijkomende verzekeringen
 - b. Een netwerk vormen met andere overheidsdiensten of –agentschappen (VDAB, OCMW, GGZ,...) is ten eerste aan te bevelen.
5. De dienst Begeleid Werken moet voldoende uitgerust zijn om een goede begeleiding te verzekeren:
 - a. Een jobcoach moet een mobiele telefoon, computer en vervoer hebben om zijn werk goed te kunnen doen. Duidelijke en correcte afspraken over vervoersonkosten zijn nodig om begeleidingszekerheid te creëren.
 - b. Een jobcoach moet steeds bereikbaar zijn voor zijn cliënten, ook buiten de werkuren. De organisatie en werkplanning moet de nodige autonomie en flexibiliteit garanderen.
 - c. De functie van jobcoach kan bijna nooit gecombineerd worden met een andere functie: een jobcoach moet zich op ieder moment kunnen vrijmaken om snel te reageren op een onvoorziene vraag van cliënt of werkpost. Een werkrooster mag geen obstakel zijn voor de keuze van werkdag van een cliënt.
 - d. De functie van een jobcoach is niet combineerbaar met die van een enclave-ondersteuner; de rol van jobcoach is niet combineerbaar met die van een woonbegeleider, noch in leefgroepverband, noch in mobiel verband: organisaties moeten alle functies mogelijk maken en ondersteunen – in aparte formules. Jobcoaches moeten een werkbaar formaat krijgen.
 - e. Het budget voor een cliënt moet realistisch zijn, bij de start duidelijk afgesproken worden, en kunnen terugvallen op een soliede buffer: Begeleid Werken kan zijn acties immers maar ten dele vooraf plannen; een belangrijk stuk van de ondersteuning is een snelle reactie op niet-voorziene situaties, en de dienst moet deze manoeuvreerruimte garanderen.
 - f. Prestaties moeten transparant geregistreerd worden, en getoetst aan realistische normen. Als uitgangspunt blijven de oude VAPH-normen bruikbaar: 15 à 30

cliënten voor een VTE-jobcoach; ongeveer de helft van de beschikbare werktijd wordt besteed aan individuele cliëntgebonden contacten.

6. Het traject van een begeleiding is traceerbaar:
 - a. Van ieder contact wordt een verslag gemaakt en bijgehouden
 - b. Bij de start wordt een handelingsplan (Profiel bij Start) gemaakt
 - c. Ieder jaar is er een Bevraging: een evaluatie van de voorbije periode en een planning voor de toekomst.
 - d. Iedere verandering wordt gedocumenteerd, ieder risico afgewogen en beschreven.
 - e. Bij stopzetting wordt een goede eindevaluatie gemaakt; er wordt actief meegewerkt aan een eventuele overdracht naar een andere zorgverlener.
 - f. Iedere actie wordt geregistreerd.

7. Begeleid Werken is per definitie een individueel en inclusief traject van een cliënt:
 - a. 2 mensen met een beperking op dezelfde plek worden als een groep gezien en behandeld. Meerdere cliënten op hetzelfde werkmoment bij dezelfde werkpost is geen Begeleid Werken, eerder een enclave of een mobiel atelier. Uitzonderingen zijn mogelijk, maar mogen niet systematisch zijn: de regel moet een individuele begeleiding op een individuele werkplek zijn.
 - b. De werkpost is steeds inclusief: een activiteit op de eigen campus of in eigen ateliers wordt niet als Begeleid Werken gezien

8. Financiële regeling:
 - a. Cliënten betalen niet om te gaan werken. De begeleiding (de jobcoach) wordt betaald vanuit het zorgbudget of rechtstreeks door de financierende overheid; er wordt geen beroep gedaan op financiering vanuit het leefbudget. M.a.w., er wordt geen "eigen bijdrage" gevraagd voor Begeleid Werken!
 - b. De cliënten staan zelf in voor hun vervoer. De dienst Begeleid Werken organiseert geen gemeenschappelijk vervoer.
 - c. De Belgische wetgeving laat geen gedeeltelijke of subminimale verloning toe, en ook de tegemoetkomingsstelsels laten geen combinatie toe. De internationale goede praktijk voor Supported Employment vraagt echter een evenwaardige verloning voor iedere arbeidsmatige handeling van een Persoon met een Handicap, ook als dit slechts voor een minimaal deel van het takenpakket geldt. Binnen dit spanningsveld tussen internationale richtlijnen en de Belgische wetgeving moet een jobcoach een gedragen evenwicht vinden, en er over waken dat noch de begeleidwerker noch de werkgever negatieve gevolgen van de gemaakte afspraken ondervinden.

9. Empowerment:

- a. Vraaggestuurd: de begeleidwerker moet zelf kunnen kiezen voor zijn werkplek. De jobcoach moet de vraag van de begeleidwerker goed beluisteren, en vanuit die vraag op zoek gaan naar de juiste job.
- b. De cliënt beslist: iedere stap in het traject wordt teruggekoppeld naar de cliënt die beslist over de volgende stap. De jobcoach biedt steeds een alternatief aan: een te-nemen-of-te-laten-keuze is immers geen echte keuze.
- c. Contracten zijn in heldere en begrijpelijke taal geschreven, en zijn overzichtelijk.
- d. De cliënt heeft zicht op de acties van de jobcoach; er kan op ieder moment een helder overzicht gegeven worden.
- e. De cliënt heeft recht op de documenten “ Startprofiel, Jaarlijkse Bevraging en Eindevaluatie”: hij krijgt die bezorgd, of kan ze altijd opvragen.
- f. Er is een duidelijke klachtenprocedure.
- g. Waardering: de jobcoach waakt erover dat er een duidelijke waardering is voor het werk dat de cliënt verzet; de jobcoach stimuleert de creatieve zoektocht naar een wijze van waardering, binnen het wettelijke kader.

10. Connectiviteit:

Begeleid Werken is geen eilandje op zich: op het werk moet er een verbinding met de ruimere wereld gemaakt worden, en de jobcoach is een deel van een groter geheel.

- a. De jobcoach moet een goed en noodzakelijk contact onderhouden met het netwerk van de cliënt: ouders (samen of afzonderlijk), leefwereld, collega's.
- b. De jobcoach zet actief stappen om verbinding te leggen, ook in moeilijke omstandigheden.
- c. De jobcoach is meestal maar één schakel in een grotere ondersteuningsmachine; hij is zich hiervan bewust, en neemt zijn verantwoordelijkheid, individueel en als dienst, op om de nodige verbindingen te leggen. Hij gaat actief op zoek naar goede afspraken met de leefgroep, met andere begeleidende diensten, met financierende overheden.
- d. De focus van een jobcoach ligt op het organiseren van het werken, maar de jobcoach ondersteunt zijn cliënt ook bij problemen op andere vlakken; hij helpt zijn cliënt naar een meer geschikte dienst te gaan, als dat gepast is.